

Sousedský lidovecký ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ OBČASNÍK ZAŠOVSKÝCH A VESELSKÝCH LIDOVců
ročník XIII. podzim 2024

ÚVODEM...

Podle průzkumů volebních preferencí zaujímá KDU-ČSL spodní příčky „žebříčku popularity“ politických stran. Nabízí se otázka, proč navzdory tomu jsou právě a pouze lidovci dlouhodobě jedinou politickou stranou, která má v Zašové svou místní organizaci a vyvíjí zde svou činnost (a to nejen na poli politickém). Jinak řečeno: dokáží-li mít v Zašové svou organizaci lidovci, kteří jsou podle mnohých stranou směřující k zániku (přání otcem myšlenky), jak to, že politická hnutí a strany, které figurují na předních místech současných průzkumů, žádnou takovou místní organizaci u nás nemají? Vždyť i podle volebních výsledků z nedávných krajských voleb mají v naší obci svých přívrženců dostatek.

Možná to souvisí s tím, co ve svém příspěvku o ostudném výsledku referenda v Horní Lidči naznačuje Josef Krůpa. Hlasování ve volbách i v referendu je anonymní. V tajné volbě je tak snadné dát průchod svým pohnutkám, byť by byly třeba i negativní. Ovšem přihlásit se veřejně k preferovanému politickému a ideovému směřování společnosti, spojit své jméno s konkrétní politickou stranou, k tomu je potřeba něco víc než jen pohodlně pod rouškou anonymity hlasovat „pro někoho“ nebo „proti něčemu“.

Pro podání přihlášky do politické strany je potřeba ztotožnit se s hodnotami a principy, které má konkrétní strana zakotveny ve svých stanovách a ke kterým se má hlásit nejen slovy, ale i činy. To je důležitějším faktorem než to, jak kdo právě mediálně zdatně nebo naopak nešikovně jménem strany vystupuje na veřejnosti.

KDU-ČSL nevznikla jako účelová organizace k podpoře politických ambicí předsedy Mariána Jurečky nebo Marka Výborného, ani nejsme nějakým nekritickým fanklubem populárního Jiřího Čunka nebo nastupujícího mladého politika Václava Pláteníka. **My jsme stranou křesťanských demokratů.** Tedy těch lidí, kteří považují **křesťanství a demokracii** za nosné a potřebné principy společnosti. Takových občanů je i v naší obci zajisté mnoho. Rozhodně mnohem více, než kolik má současná MO KDU-ČSL svých členů. Právě na nich a na Vás – na našich potenciálních členech – záleží, jaká bude budoucnost KDU-ČSL Zašová a bude-li vůbec!

Tradičně jsme nazýváni lidovci. Lidovost, ta úzce souvisí s oním zdravým selským rozumem, o kterém ve svém příspěvku v tomto Zpravodaji hovoří doktor Štěpán Maliňák. Lidovost není populismus. Lidovost, to je srozumitelnost, ale nikoliv podbíživost. Býváme také označováni za stranu konzervativní, ovšem konzervativismus není zpátečnictví. Konzervativismus, to je uvědomění si svých kořenů, respektování časem prověřených hodnot, tradic a dobrých zvyků, kam můžeme zařadit třeba i takovou zdánlivou samozřejmost, jako že neděle je a má zůstat dnem pracovního klidu – jak o tom píše starosta Jiljí Kubrický.

K takovým dobrým a příjemným tradicím v naší obci patří například i **Svatomartinské veselí ve Veselém**, k jehož návštěvě Vás i tímto srdečně zveme. Tato novodobá tradice vznikla z našeho popudu a máme radost, že se tak rychle ujala a letos se bude konat již její devátý ročník.

Výbor MO KDU-ČSL Zašová

O ZDRAVÉM SELSKÉM ROZUMU A KDE HO NAJÍT

Naši předkové byli v mnoha věcech odkázáni na přírodu daleko více než my. Věděli proto, že respektování přirozených zákonitostí se vyplácí. Věděli, že rodina a děti jsou základní jednotkou společnosti (ostatně už Aristoteles řekl, že rodina je důležitější než stát). Nebáli se mít děti i s průvodními riziky kojenecké úmrtnosti a nemocí. Většina lidí byla spojena se zemědělstvím, a proto se zdravému rozumu začalo říkat selský.

Pro totalitní ideologie minulého století byl tento selský rozum rizikem, proto fašismus i komunismus usiloval o výchovu mládeže ve své režii s omezením vlivu rodiny. Na sedláky si komunisté u nás zasedli hned po válce, kdy prosadili zákaz Agrární strany, a dorazili je po únoru 1948 při kolektivizaci. Sedlák se změnil na jezeďáka. Ale je zajímavé, že se už neříkalo jezeďácký zdravý rozum. Sedláci byli v base, v PTP nebo museli držet hubu a krok (rozumovat mohli jen doma a potichu). Rodinnou politiku komunisté také „vylepšili“: Matky měly hrdý úkol budovat socialismus, děti měly odkládat do kojeneckých ústavů. Následovala školka a škola s prověřenými učiteli, mládežnické organizace (jiskřičky, pionýr, SSM). Nic nebylo ponecháno náhodě.

To všechno selský rozum Bohu díky přežil a myslel si, že po roce 89 se všechno již bude řídit podle něj. Nebylo a není tomu tak. V žádném případě ale nechci bolestně vzpomínat na totalitu. Pokud se nenecháme manipulovat blbou náladou, která číší z většiny medií, musíme uznat, že se máme „jako prasata v žitě“. O tom všem, co máme a za co všechno máme být vděční, píše na jiném místě zpravodaje Václav Pláteník.

Chtěl bych ale upozornit na skutečnosti, nad kterými zůstává zdravý selský rozum stát. Například chystaný zákaz aut se spalovacím motorem (nevýhody a rizika elektroaut jsou všeobecně známé, o náročnosti a likvidaci baterií ani nemluvě, nebo zákaz kotlů na fosilní paliva (chápu, že uhlí bychom se měli vyhýbat, ale co dřevo?).

Nedávno jsem si přečetl ve zprávách, že „dítě nelze vyjmout z výuky o LGBT jen kvůli nesouhlasu rodičů“. Tak které právo je nadřazeno? To mají rodiče předat výchovu do rukou státu (potažmo neziskovým organizacím, které se o tato školení čile ucházejí)? Selský rozum dávno ví, že pohlaví je mužské a ženské, co je mimo to, je anomálie nebo patologie, ale dnes je to prý varianta normy.

Včera jsem se doslechl, že v naší škole v Zašové v rámci halloweenové výzdoby visí na schodišti oběšenec, jinde se zubí kostlivec. Opravdu originální kreace v době, kdy u dětí výrazně stoupá počet psychických poruch, sebepoškození a depresí. Zdravý selský rozum to považuje za kulturu smrti.

Nebo mrkněme do statistiky: v roce 2008 se v ČR narodilo 120 tisíc dětí. Vloni jen 91 tis. a letos je předpoklad 82 tis. (při současné porodnosti 1,33 dítěte na ženu), což je nejméně od roku 1785, odkdy se vedou záznamy. A to prosím v době, kdy si žijeme jako horních 10 tisíc na této planetě. Zdravý selský rozum vidí, že taková populace jde do kytek.

Říká se, že se stářím přichází moudrost. Někdy ale přichází stáří samo. Pro oba případy je inspirativní kniha o moudrosti, která byla napsána před více než dvěma tisíci lety. V ní se dá najít i základ zdravého selského rozumu.

MUDr. Štěpán Maliňák

PŘÍMÁ DEMOKRACIE V PRAXI

Tiskem proběhla zpráva, že občané v obci Horní Lideč se v místním referendu vyslovili proti stavbě domova pro seniory, protože tato stavba měla být umístěna blízko budovy místní školy.

Jsou u nás lidé a politické subjekty, které volají po větším uplatnění tzv. přímé demokracie, tedy aby o maximu možného lidé nerozhodovali prostřednictvím svých zvolených zástupců, ale osobně v referendech. Vyznavači takového způsobu předpokládají, že samotní občané rozhodnou vždy lépe než politici (ať už na komunální nebo celostátní úrovni). Hovoří se v té souvislosti často o údajné odtrženosti politiků od reálného života... V Horní Lidči takový pokus o přímou demokracii vyzněl doslova ostudně.

Jak by takové referendum dopadlo v naší obci? Věřím, že u nás by byl výsledek jiný, že Zašovjané by projevíli mnohem více lidskosti. Proč? Kvůli historické zkušenosti. V roce 1900 začal v naší obci působit Ústav sv. Josefa. Jeho klienty byly především osiřelé dívky, ale bylo zde postaráno i o děti s křivicí a jiným postižením – prostě o mrzáčky, jak se tehdy říkalo. Záhy zde začaly řádové sestry z tohoto ústavu souběžně se sirotčincem a soukromou dívčí školou provozovat i domov důchodců a mateřskou školku.

Sociálním účelům pak bývalý klášter sloužil i po znárodnění. Ve vzájemné těsné blízkosti zde nadále byl jak domov důchodců, tak budova ústavní školy, která po zestátnění sloužila k výuce dětí vyšších ročníků místní základní školy.

Ještě později ve zdech starého kláštera i tzv. „ústavské školy“ našli svůj domov mladí kluci s různou mírou kombinovaného zdravotního postižení. „Ogaři z ústavu“ s námi bezproblémově žili po celá desetiletí. Byli součástí života naší obce, nescházeli v publiku při žádné zdejší kulturní akci... Mnozí z nich v Zašové prožili podstatnou část svého života, ústav jim byl domovem a personál svým způsobem rodinou. Pak ale přišla éra tzv. transformace sociálních služeb a „ogaři“ museli ze zašovského ústavu odejít, což bylo emočně náročné, a to nejen pro ně samotné. Prostě mnohým z místních občanů to nebylo jedno a byli bychom rádi, kdyby „naši ogaři“ mohli v Zašové dožít. Zvláště když se ukázalo, že tam, kam mají jít, o ně nestojí a že dokonce proti tomu záměru sepisují petice. Podobné pocity Zašovjané zažívali už jednou, když se zde rušil domov důchodců a jeho obyvatelé byli přesunuti do Podlesí.

V současnosti snad všichni v Zašové vnímáme jako úspěch, že se naší obci podařilo adaptovat bývalou ústavní školu na dům seniorů a bereme jako samozřejmost, že málo využívanou společenskou místnost tohoto domova seniorů sdílejí školní děti jako svou výtvarnou dílnu. Zrovna tak budeme rádi, pokud se podaří s podporou dotace zrekonstruovat i část samotného klášterního objektu na učebny umělecké školy.

Proto věřím, že u nás by takové referendum dopadlo zcela jinak než v Lidči. Nás pohled na staré nebo hendikepované nepohoršuje. Nám v Zašové se totiž díky zdejšímu sociálnímu ústavu po několik generací dostávalo jakési praktické školy lidskosti. A tato tradice zde vznikla už před třemi staletími založením samotného trinitářského kláštera, vždyť Řád Nejsvětější Trojice pro vykupování zajatců byl v podstatě humanitární organizací.

V neděli 24. listopadu 2024 – při příležitosti 300. výročí založení kláštera – jste zváni na komentovanou prohlídku **Za trinitářskými poklady** (sraz ve 13 hod. před kostelem).

Josef Krůpa, Matice zašovská

VZKŘÍŠENÍ, NEBO NEDĚLE?

Mnohé z Vás, kteří jste ještě měli na základní škole jako povinný jazyk ruštinu, to možná také překvapilo. Neděle se rusky řekne: Воскресенье, tedy „voskresen'ye“, v překladu do češtiny „Vzkříšení“. Vzpomínám si, že mi to tehdy, v roce asi 1983, v mé nácitileté hlavě do socialistické, sovětské ruštiny vůbec, ale vůbec nepasovalo. Až o mnoho let později, když jsem se toho o „matičce Rusí“ dozvěděl více, jsem zjistil, že bolševikům dalo dost práce hluboce zakořeněnou křesťanskou víru v prostém ruském lidu potlačit.

Ale zpět k sedmému dni v týdnu. Neděle, nebo rusky Vzkříšení, je jméno dne, ve kterém, podle Nového zákona Věčný Bůh Otec vzkřísil z hrobu Bohočlověka Ježíše a přihlásil se tak ke svému milovanému Synu. Tento zázrak „par excellence“ překonal všechny divy a znamení, kterými o svém božském původu svědčil Ježíš za svého pozemského života. Ode dne, kdy Ježíšovi učedníci našli prázdný hrob svého mistra, je pro křesťany každá neděle obrovským svátkem. Dnem, kdy se nejen nepracuje, ale věřící křesťan si připomíná, že díky vzkříšení Ježíše Krista budeme i my jednoho dne vzkříšeni z mrtvých!

Neděle není tedy stejná jako jakýkoli jiný den v týdnu. Je pro křesťana zcela výjimečná! A protože křesťanství dlouhá staletí určovalo způsob a pravidla života nejen v naší zemi, ale v celé Evropě, části Asie, Afriky a nakonec i Ameriky, byl sedmý den v týdnu převzat i do sekulární společnosti jako den, kdy se „nedělá“. Aspekt vzkříšení ustoupil zcela do pozadí, vytratilo se povědomí o tesaři z Nazaretu i o jeho milujícím Otci. Ne však u všech. Praktikující křesťané neděli stále vyčleňují z běžného života jako den s velkým „D“. Žijeme ale ve světě, kde se příliš nelpí na tradicích. Pravidlo, že v neděli se nepracuje, se pomalu vytrácí i z vesnice. A i to, co říkával můj děda: „Ve všední dny nerad dělám, ne tak v neděli,“ už neplatí. Pro mnohé lidi je totiž sečení zahrádky relax a práci s motorovou pilou dělají klidně v neděli krátce po poledni. „No a co, však jsem doma,“ říkají si asi a neberou ohled na své sousedy, kteří ač třeba neděli přímo nesvětlí, ji mají spojenou se dnem odpočinku.

„Měli bychom udělat vyhlášku o zákazu práce na zahradách v neděli a o zákazu práce v neděli vůbec,“ říkají mi někteří spolubratři z naší lidové strany. K čemu to ale bude? Nedopadne to podobně jako se zákazem ohňostrojů, který sice máme, ale stejně jej mnozí nedodržují?

„Jeden věří, druhý nevěří. Jak spolu můžete dělat?“ ptá se Bohuš v notoricky známém filmu. Podobně bychom to mohli přenést i na soužití na vesnici. Jak spolu můžou vedle sebe žít věřící a nevěřící? No tak, že k sobě budou navzájem ohleduplní.

Mgr. Jiljí Kubrický

10 VĚCÍ, Z ČEHO MÍT RADOST V DNEŠNÍ DOBĚ

Vážené sestry a bratři, milí přátelé, žijeme ve světě, který se neustále mění. Ačkoliv každodenní život přináší mnohé výzvy, je důležité se zastavit a uvědomit si věci, které nám mohou přinášet radost a naději. Dovolte mi v tomto článku připomenout 10 věcí, z čeho můžeme mít radost právě dnes.

1) KDU-ČSL má nové předsednictvo

Delegáti olomouckého Sjezdu 18. - 19. října rozhodli o výměně vedení KDU-ČSL. Do čela postavili dvě silné a zkušené osobnosti Marka Výborného a prvního místopředsedu Pavla Bělobrádka, kteří budou udávat směr a budou rovnocennými partnery v rámci vládní koalice. Ve vedení jsou i nové tváře jako starostka města Kravaře Monika Brzesková, poslanec a starosta Bučovic Jiří Horák, náměstek ministra zahraničních věcí Eduard Hulicius a také já Václav Pláteník, náměstek ministra zdravotnictví z Valašského Meziříčí. Nováčci budou mít na starost hlavně rozprout živou stranu a chystat se na volby. Delegáti nám dali jasný, ale nelehký úkol: uspět ve volbách 2025 jako silná KDU-ČSL v rámci silné koalice SPOLU.

2) Místní tradice a jejich obnova

V dnešní době roste povědomí o důležitosti uchování našich tradic. Zašová je bohatá na historii, kulturu a tradice, které nám byly předány našimi předky. Je radostné sledovat, jak se stále více mladých lidí zajímá o lidovou kulturu, kroje, hudbu či lidové zvyky.

3) Podpora rodin a života ve společenství

Naše společnost si čím dál více uvědomuje význam rodiny jako základní jednotky. KDU-ČSL dlouhodobě prosazuje hodnoty rodiny a podporuje všechny iniciativy, které rodinám pomáhají růst a rozvíjet se. Je skvělé, že žijeme v době, kdy můžeme otevřeně podporovat tradiční rodinu, ale zároveň chápat a respektovat různorodost.

4) Rostoucí povědomí o ochraně přírody

Starost o životní prostředí se stává klíčovým tématem na všech úrovních. Lokální i celosvětové iniciativy ukazují, že si uvědomujeme naši zodpovědnost za to, co zanecháme dalším generacím. V Zašové máme krásnou přírodu kolem sebe, kterou můžeme chránit a o kterou se můžeme starat.

5) Technologie, které nás spojují

I když digitální doba přináší své výzvy, neměli bychom zapomínat na pozitivní stránku moderních technologií. Díky nim můžeme být v kontaktu s rodinou a přáteli, sdílet zážitky i podporovat aktivity a iniciativy, které jsou pro naši obec důležité.

6) Dobrovolnictví a občanská angažovanost

Stále více lidí se zapojuje do dobrovolnické činnosti. Ať už jde o pomoc seniorům, podporu charitativních projektů nebo účast na kulturních a společenských akcích, dobrovolníci tvoří nepostradatelnou část naší komunity. Díky nim naše společnost funguje lépe a soudržněji.

7) Dostupnost vzdělání pro všechny

Žijeme v době, kdy je vzdělání přístupné prakticky všem bez rozdílu. Díky tomu mají mladí lidé možnost rozvíjet své schopnosti, dovednosti a připravovat se na lepší budoucnost. Naší zodpovědností je nadále podporovat školy, učitele a vzdělávací programy, které posilují hodnoty etiky, solidarity a společenské odpovědnosti.

8) Péče o seniory

Rostoucí zájem o kvalitní péči pro seniory a starší občany je dalším pozitivním trendem. Stále více si uvědomujeme, jak důležité je zajistit našim starším spoluobčanům důstojné stáří, a poskytovat jim pomoc a podporu, kterou potřebují.

9) Demokracie a svoboda slova

I v dnešní turbulentní době je důležité si uvědomit, že žijeme ve svobodné zemi, kde máme právo volit a svobodně se vyjadřovat. Demokracie není samozřejmostí, a proto bychom si měli vážit toho, že můžeme volně vyjadřovat své názory a podílet se na politickém a společenském životě.

10) Víra, naděje a láska

V neposlední řadě je radostí to, že v našich životech zůstávají hodnoty víry, naděje a lásky. Víra nám dává sílu překonávat těžké časy, naděje nás vede k lepší budoucnosti a láska k bližnímu nás inspiruje k činům, které přinášejí dobro nejen nám, ale celé společnosti.

Na závěr chci poděkovat každému z vás za to, že i vy přispíváte k tomu, aby náš svět byl lepším místem. Každý drobný čin, který přispívá k blahu ostatních, má svůj význam. A právě díky těmto činům můžeme s radostí hledět do budoucna.

*Mgr. Václav Pláteník, MA, LL.M.
místopředseda KDU-ČSL a náměstek ministra zdravotnictví*

SOUSEDSKÝ LIDOVECKÝ ZPRAVODAJ vydává na své vlastní náklady MO KDU-ČSL Zašová.
Na titulní stránce obraz Panny Marie Zašovské z domu „U Fortelků“ ve Valašském Meziříčí